

[Økonomiministeren.]

præmieobligationslån. Sammenlagt er der tale om styrkelse af den statsfinansielle stilling med op imod 1 milliard kr.

For det andet har regeringen besluttet at udskyde igangsættelsen af de kommunale byggearbejder, der fortsat er underkastet regulering, til efter 15. september.

For det tredje sker der en stramning af pengepolitikken. Der er som nævnt sket en forhøjelse af diskontoen, der må ventes at påvirke pengeinstitutternes rentesatser. Obligationsrenten er steget noget, om end ikke i samme udstrækning som den korte rente. Herudover forhandler Nationalbanken med pengeinstitutterne om en skærpelse af disses deponeringsforpligtelser inden for rammen af gældende aftaler. Jeg har allerede nævnt, at der herigennem stræbes efter at reducere de private bankers valuta-beholdninger, hvad der til gengæld skulle give sig udslag i en stigning i de beløb, der bindes i obligationer. Herudover tilstræbes der en forhøjelse af den andel af indlånstigningen i pengeinstitutterne, som omfattes af deponeringsforpligtelsen. Nationalbanken vil endvidere under disse forhandlinger stille imod, at bankernes udlåns-ekspansion holdes på et niveau, der er foreneligt med en rolig økonomisk udvikling. Der lægges herunder særlig vægt på, at bankernes byggelångivning holdes på et niveau, der er foreneligt med en høj aktivitet i byggefagene, men på den anden side skulle fjerne faren for en overophedning i denne sektor.

Det er som nævnt et vigtigt formål med indgrebene at undgå, at der på ny bliver tale om en opgang i priser og omkostninger. Til støtte herfor vil regeringen som det fjerde punkt i programmet fremsætte forslag om, at der i forbindelse med udløbet af avancestoploven sker en videreførelse og skærpelse af loven om anmeldelse af vejledende priser m. v.

Jeg skal endelig nævne, at regeringen ved tilrettelæggelsen af sin politik samtidig har haft for øje, at der på de områder inden for statens finanspolitik, hvor der allerede nu lægges retningslinjer for kommende finansår, drages omsorg for, at den statsfinansielle udvikling også fremover kan blive sådan, at den kan bidrage til et roligt forløb i den samlede økonomi. Det gælder således om

den udskrivningsprocent for kildeskatten, der skal fastlægges nu, og om de rammer, der fastlægges for statens udgifter og personaleforbrug fremover. Under denne gennemgang af udgifterne er der sket en reduktion af bevillingsrammerne i sammenligning med de beløb, der var indeholdt i de budgetoverslag, der blev forelagt i november.

Jeg vil som det sidste afsnit gerne supplere de bemærkninger, jeg har gjort om pengepolitikken, med nogle uddybende betragtninger om problemerne omkring vort obligationsmarked. Det er jo et emne, der har været debatteret flere gange her i tinget i vinterens løb, men det er nok alligevel hensigtsmæssigt også ved denne lejlighed at give et samlet rids af hele denne problemstilling.

Udgangspunktet er jo, at vi havde en obligationsrationering, der indførtes i sommeren 1965 og væsentligt uændret varede frem til sommeren 1968. Hovedsigtet med denne rationering var pengepolitisk: man skulle sikre Nationalbanken en bedre mulighed for at styre udviklingen i pengeforholdene og dermed holde en lavere rente, end det ellers havde været muligt. Det var derimod ikke tanken, at obligationsrationeringen i og for sig skulle resultere i en lavere aktivitet på de områder, der finansieres over obligationsmarkedet, herunder først og fremmest boligbyggeriet.

Følgen af denne dobbelte målsætning blev da også, at de nævnte investeringer stort set blev gennemført i det hidtidige omfang, men måtte finansieres ad andre veje, især gennem kortere lån. Resultatet blev, at obligationsudstedelsen hvert år i den periode, rationeringen varede, blev mellem 1 og 2 milliarder kr. lavere end den obligationsudstedelse, der skulle til for at skaffe en normal finansiering af de investeringer, som blev gennemført, og som man politisk ønskede at gennemføre. Denne forskel viste sig i form af stadig længere køer i realkrediten. Man skubbede altså et stedse voksende bjerg af ikke-effektuerede lånetilsagn foran sig.

Denne politik var klart nok ikke holdbar i det lange løb, og da regeringen trådte til i fjor, var man nær ved det punkt, hvor denne politik ville fremtvinge en nedgang i boligbyggeriet, fordi andre finansieringskilder